

Wrt. 45-278

278

KORT ONDERRICHT

OVER DEN AFLAAT

GENAAMD

„PORTIUNCULA.”

BREDA,

De Prins-Cardinaal, D, 64,

EDUARD VAN WEES,

VER.

Vak 45

De Galerij der Heiligen

verschijnt in Seriën van 10 deelen.

Elk deel is op zich zelve compleet en bevat een geheel leven.

Elke serie kost bij intekening **f 2.50.**

Afzonderlijke levens kosten **40 Cents.**

Tien Ex. van eenzelfde leven **f 2.50.**

De eerste Serie bevat de volgende levens:

De H. Vincentius à Paulo. — De H. Franciscus Xaverius. — De H. Benedictus. — De H. Philomena. — De H. Catharina van Zweden. — De H. Antonius van Padua. — De H. Petrus, Apostel. — De H. Cecilia. — De H. Jozef. — De H. Alphonsus Maria de Liguori.

In de tweede Serie zijn verschenen:

H. Elisabeth van Hongarije. — H. Aloysius van Gonzaga. — H. Stanislaus Kostka. — H. Germana. — H. Brigitta. — H. Genoveva. — H. Drie-Koningen. — Gz. Margaretha Maria Alacoque. — Gz. Ben. Jos. Labre. — H. Lodewijk, Koning van Frankrijk.

In de derde Serie zijn verschenen:

De H. Ursula en hare elfduizend Maagden. — Zuster Maria Bernard. — H. Angela Merici. — De H. Augustinus, Bisschop van Hippone. — H. Johanna Francisca, Eremitot de Chantal. — H. Philippus Neri. — H. Clara.

In de vierde Serie is verschenen:

De Vaders der Woestijnen uit het Oosten.

In de vijfde Serie zijn verschenen:

De H. Barbara. — De H. Jozef van Leonissa. — De H. Joannes van Nepomuk.

In ieder huisgezin	}	IS DE GALERIJ DER HEILIGEN ONMISBAAR.
In iedere bibliotheek		
In ieder gesticht		

BREDA.

De Uitgever,
EDUARD VAN WEES.

n

t een

:
iscus
nena.
s van
cilia.
uori.

van
aana.
gen.
Jos.

ster
gus-
sca,
ara.

—
N

.

VAK

45

No. 278

KORT

ONDERRICHT

OVER DEN

AFLAAT,

genaamd „Portiuncula.”

BREDA,
EDUARD VAN WEES.

DE PRINS-CARDINAAL, D 64.

Snelpers, Boek- en Muziekdrukkerij.

IMPRIMATUR.

Datum BREDÆ,
4 Julii 1885.

P. J. GABRIEL,
CAN. LIBR. CENSOR.

KORT ONDERRICHT

OVER DEN

AFLAAT, genaamd „PORTIUNCULA.”

Portiuncula is de naam eener kleine kapel, toegewijd aan O. L. V. der Engelen, in de onmiddellijke nabijheid der stad Assisië gelegen. Dit nederig kerkje van Portiuncula was de geliefkoosde bidplaats van den H. FRANCISCUS van Assisië, te meer wijl hij het, in een vervallen staat aantreffende, eigenhandig opgebouwd, en als bakermat en hoofdkerk zijner Orde aangesteld had. Het was vooral in deze kapel, dat de Heilige, van ijver voor de zaligheid der zielen brandende, de vurigste gebeden voor de bekeering der zondaren ten hemel opzond.

Zekeren zomernacht van het jaar 1216 in zijne armoedige cel neêrgeknield en God vurig smeekende om barmhartigheid voor de arme zondaars, kwam een hemel-

bode hem aankondigen, zich onverwijld naar de kapel van Portiuncula te begeven: »Gij zult daar," zoo sprak de afgezant, »JESUS CHRISTUS vinden met zijne Moeder »MARIA en eene groote menigte hemelsche »geesten." FRANCISCUS gehoorzaamde aanstonds, en vond werkelijk de kleine kerk met een schitterend licht vervuld, benevens het eerbiedwaardig gezelschap, dat de Engel hem had aangekondigd. Op het zien dier hemelsche verschijning geheel ontroerd, van eerbiedige vrees doordrongen, wierp hij zich met het aangezicht plat ter aarde neder, voor de arme zondaars genade en barmhartigheid afsmeekende. JESUS echter sprak hem toe: »FRANCISCUS, vraag hetgeen gij wilt voor »de zaligheid der menschen, omdat gij »als een helderlichtende fakkel aan de »wereld, en der strijdende kerk tot steun »geschonken zijt." Door deze woorden bemoedigd, waagde hij het, de volgende bede tot den Heer te richten: Allerheiligste Vader en Oppperheer, alhoewel ik slechts een arme en ellendige zondaar ben, smeeke ik u, aan allen die, na eene rouwmoedige biecht, deze kerk zullen bezoeken, volledige kwijtschelding

hunner zonden te willen verleenē; en ik bid de zalige Maagd, uwe Moeder en de Voorspreekster van het menschelijk geslacht, mij ter bekoming dezer gunst hare bemiddeling te schenken.

MARIA sprak inderdaad voor hem ten beste, en JESUS CHRISTUS liet deze woorden hooren: »Hetgeen gij vraagt, FRANCISCUS, »is eene groote zaak, doch gij zijt nog »grootere gunsten waardig; ik wil uwe »ootmoedige bede inwilligen, met bepaling »evenwel van dien aflat uit mijn naam aan »mijn Stedehouder op aarde te vragen.”

FRANCISCUS, brandende van liefde voor de zielen, vertrok, reeds bij het krieken van den dag, met broeder MASSEO van Marignan, naar Perugia, waar Paus HONORIUS III zich alsdan ophield. »Heilige Vader, zeide FRANCISCUS met zijne gewone eenvoudigheid, eenigen tijd geleden heb ik eene kleine kerk hersteld ter eere van de Allerheiligste Maagd, en ik smEEK uwe Heiligheid, aan die kerk een aflat te verleenē, te verdienen op den dag harer wijding, zonder verplichting van eene geldofferande te storten. De Opperpriester, over dusdanige vraag ten zeerste verwonderd, maakte aan FRANCISCUS zijne

bezwaren bekend, vooral daar het hem weinig redelijk scheen, zulk eene groote gunst te verleenen zonder deze door eenig liefdewerk te verdienen. » En hoeveel jaren aflat wilt gij er aan verbonden hebben? » voegde hij er bij; » is het een jaar, of wilt gij drie, zes of zeven jaren? » Ach, Heilige Vader, hernam FRANCISCUS, dat het Uwe Heiligheid behage, mij geen jaren, maar zielen te schenken. » En op welke wijze dan wilt gij zielen? » Ter oorzake der gunsten, welke God aan deze plaats verleend heeft, sprak FRANCISCUS, verlang ik, zoo Uwe Heiligheid het toestaat, dat al wie rouwmoedig, na gebiecht en de H. absolutie ontvangen te hebben, deze kerk bezoeken zal, in den hemel en op de aarde ontslagen zij van geheel de straf en schuld aller zonden, die hij bedreven heeft van af zijn doopsel tot op den dag en het uur zijner intrede in deze kerk, zonder verplicht te zijn eenige andere voorwaarde te vervullen. Maar, FRANCISCUS, riep de Paus uit, gij vraagt toch zulk eene groote zaak, en het Hof van Rome is niet gewoon, zulken aflat te verleenen! Heere, hernam nog eens de gelukzalige,

hetgeen ik vraag, vraag ik niet uit mij zelve, maar uit naam van Onzen Heer JESUS CHRISTUS, die mij tot u gezonden heeft. De Paus, de heiligheid van den dienaar Gods kennende en deze verzekering uit zijn mond hoorende, antwoordde hierop tot driemaal toe: »Het behaagt ons dus ook, dat deze aflat u toegestaan zij.» —

De aanwezige kardinalen, vreezende dat deze buitengewone gunst, zoo geheel en al onbepaald verleend, den aflat van het Heilig Land en der HH. Apostelen PETRUS en PAULUS in de oogen der christenheid zoude doen verminderen, maakten Z. H. hierop opmerkzaam; doch HONORIUS antwoordde: Het is niet mogelijk, de reeds toegestane vergunning terug te nemen, wij kunnen ze slechts tot den loop van een enkelen dag bepalen. Zich daarna tot FRANCISCUS wendende, bekrachtigde hij zijn reeds gegeven woord, zeggende: »Van af dit oogenblik »verleenen wij aan een ieder die, na »eene goede biecht, rouwmoedig de »genoemde kerk bezoekt, volledige »kwijtschelding van alle straf en schuld »der zonden; en wij willen, dat deze

»aflaat ten eeuwigen dage geldig zij,
 »doch alleen voor één dag van het jaar,
 »van af de eerste Vespers tot de tweede
 »Vespers van den volgenden dag, den
 »nacht er in begrepen." Vol vreugde
 over de bekomen weldaad, bood FRANCISCUS den Paus zijn innigen dank aan, en maakte zich gereed, het paleis te verlaten.

HONORIUS, dit ziende, riep hem toe:
 »O goede en eenvoudige man, waarheen
 gaat gij? Welk bewijs toch der vergunning
 van dezen aflaat hebt gij?" H. Vader,
 antwoordde FRANCISCUS, uw gegeven
 woord is mij voldoende; is deze aflaat
 het werk van God, dan zal Hij ook
 zorg dragen hem te openbaren; ik wil
 geen ander bewijsstuk dan de Aller-
 heiligste Maagd als oorkonde, JESUS
 CHRISTUS als opsteller der akte en de
 Engelen als getuigen. Op zijne terugreis
 naar Assisië hield hij zich een weinig in
 een gasthuis der melaatschen op om
 eenige rust te nemen; na zijn ontwaken
 begaf hij zich tot het gebed, riep ver-
 volgens broeder MASSEO en zeide: »Ik
 »verzekert u van Godswege, dat de aflaat,
 »die mij door den Paus is verleend,
 »bekrachtigd is in den hemel."—

Voor dezen aflaat nu, aan de kapel van O. L. V. der Engelen of Portiuncula verleend, was nog geen bepaalde dag vastgesteld, waarop de geloovigen aan die gunst deelachtig konden worden. De H. FRANCISCUS, die al zijn betrouwen op den Heer stelde, wachtte daaromtrent eene nadere inlichting van Jesus af, die ook werkelijk plaats had. Is deze beroemde aflaat wonderbaar in zijn oorsprong, niet minder verwonderlijk is de wijze, waarop JESUS zelf den dag bepaalde.

In den loop der maand Januari 1217, gedurende een dier lange winternachten, zoo gunstig voor het gebed en de beschouwing, bad FRANCISCUS in zijne cel in het kleine klooster van O. L. V. der Engelen. Omtrent middernacht blies hem de sluwe bekoorder in, zijn ijver in de boetvaardigheid te matigen. Waarom wilt gij voor den tijd sterven? Weet gij dan niet, dat de slaap voor het lichaam volstrekt noodzakelijk is? Waarom dan alzoo handelen? Gij zijt immers nog op jeugdigen leeftijd en zult tijd genoeg hebben om uwe zonden uit te boeten; gij zult u door uw aanhoudend waken

den dood berokkenen. FRANCISCUS begreep, dat die voorstelling in de boosheid van den verleider haar oorsprong had; hij verliet aanstonds zijne cel, ging in het bosch en wierp zich ontkleed tusschen de braam- en doornstruiken, zoodat geheel zijn lichaam verscheurd en bebloed werd, terzelfder tijd uitroepende: »Het »is beter met JESUS CHRISTUS smart en »wonden te verduren dan gehoor te »geven aan de inblazingen van een ver- »leidenden vijand." Een zeer helder licht, dat hem omgaf, deed hem eene menigte witte en roode rozen van eene wonderbare schoonheid, ondanks den strengen winter, ontdekken; want door een wonder waren deze doornen in rozenstruiken veranderd, die sedert altijd groen en zonder doornen, en waarvan sommige bladeren, nog op den huidigen dag, met roodachtige vlekken, aan bloedvlekken gelijk, geteekend zijn. Hij hoorde Engelen tot hem zeggen: FRANCISCUS, haast u tot JESUS CHRISTUS en zijne Heilige Moeder te gaan, die in de kerk wachten; zich eensklaps in een wit kleed gehuld ziende, stond hij op, nam 12 witte en roode rozen en begaf zich naar het heiligdom, terwijl de weg

daarheen hem prachtig versierd toescheen. Met diepen eerbied trad hij het bedehuis binnen en legde de rozen op het altaar; alsdan Onzen Heer JESUS CHRISTUS en zijne Moeder, omringd door eene groote menigte Engelen, ziende, hoorde hij den Verlosser hem aldus toespreken: FRANCISCUS, waarom geeft gij aan mijne moeder de geschenken niet, die gij haar moet aanbieden? Begrijpende dat dit de zielen waren, die door den aflat dezer kapel gered moesten worden, antwoordde de Gelukzalige: »Allerheiligste Vader en Heer van hemel en aarde, gewaardig u door uwe groote barmhertigheid den dag te bepalen, waarop ik haar deze geschenken kan aanbieden." Alsnu verklaarde de Goddelijke Majesteit, dat al wie deze kapel zoude bezoeken van af de Vespers van den dag, dat de H. Apostel PETRUS van zijne banden verlost werd, tot op den avond van den volgenden dag, deze volledige kwijtschelding zou kunnen verdienen. FRANCISCUS vraagde nu, op welke wijze men dit kenbaar maken en of men wel geloof aan zijne woorden hechten zou. De Heer antwoordde, dat dit door zijne genade

zou geschieden, en gaf hem het bevel zich naar zijn Stedehouder te begeven en dezen, tot teeken der waarheid en zijner zending, eene dier witte en roode rozen aan te bieden, alsmede zich door eenige zijner medebroeders te doen vergezellen, die getuigenis zouden geven van hetgeen zij gehoord en gezien hadden.

De Plaatsbekleeder van JESUS CHRISTUS, na vooraf de kardinalen geraadpleegd te hebben, gaf hem ten antwoord: »FRANCISCUS, gij vraagt toch zulk eene groote zaak; maar daar de koning des hemels, Onze Heer JESUS CHRISTUS, op de voorspraak der allerheiligste Maagd MARIA, uwe bede verhoord heeft, verklaren wij, dat de aflaat van Onze Lieve Vrouw der Engelen of van Portiuncula *voor altijd* met de Vespers van den eersten dag van Augustus beginnen en den avond van den volgenden dag eindigen zal." Bovendien gaf Hij het bevel, dezen aflaat plechtig af te kondigen, hetgeen reeds den 1 Augustus van hetzelfde jaar 1217 in het nederig kerkje van Portiuncula door 7 Bisschoppen geschiedde.

Van af dien tijd komen alle jaren, op den 1 en 2 Augustus, talrijke scharen

pelgrims, wier getal soms tot meer dan tweemaal honderd duizend steeg, in die arme bidplaats, welke thans door eene prachtige hoofdkerk bedekt en beschut wordt, juist dáár bidden waar FRANCISCUS bad; daar komen zij de vergeving hunner zonden met de genade der goddelijke liefde afsmeeken, om door den aflat, aan den Serafijn van Assisië verleend, de onschuld en zuiverheid huns doopsels terug te krijgen.

Gedurende 4 eeuwen was het heiligdom van Portiuncula de eenige plaats op de wereld, waar men het wonderbaar voorrecht, door JESUS zelven, op de voorbede van MARIA, aan den arme van Assisië geschonken, kon genieten. De H. Stoel echter, — 4 Juli en 12 October 1622, en 3 October 1670, — de voordeelen van deze buitengewone gunst meer willende verspreiden, heeft den aflat van Portiuncula uitgebreid tot alle kerken van de Orde der Franciscanen of Minderbroeders, namelijk der Minderbroeders-Recollecten, der Minderbroeders Conventuëlen en der Minderbroeders Kapucijnen. Later werd ditzelfde voorrecht ook vergund aan de kerken der Tweede-

en der Regulieze Derde-Orde; en eindelijk door bijzondere toelating van INNOCENTIUS XI — 22 Januarii 1687 en 10 Mei 1689 — is deze aflaat ook toevoegelijk aan de zielen des Vagevuurs.

De uitbreiding van den dezen aflaat tot de kerken der zoo talrijke kinderen van den Serafijnschen Vader FRANCISCUS roepen ons onwillekeurig de woorden in het geheugen, welke JESUS eertijds tot den grooten Ordestichter sprak: »FRANCISCUS, hetgeen gij vraagt, is eene groote zaak, doch gij zijt nog grootere gunsten waardig.”

Dezen beroemden aflaat van Portiuncula nu kan men winnen van af de eerste Vespers tot zonsondergang van het feest der kerkwijding van Onze Lieve Vrouw der Engelen, of duidelijker: van af den 1 Augustus, omstreeks kwart voor 4 uur namiddag tot ongeveer half 8 uur 's avonds van den 2 Augustus. Men kan dezen aflaat verdienen *toties quoties* (S. C. Indulg. 22 Febr. 1847), dat wil zeggen: men kan *elken keer* een vollen aflaat verdienen, *zoo dikwijls* men in de noodige gesteltenis de kerk bezoekt; en het is vooral dit voorrecht, dat den

aflaat van Portiuncula door geheel de wereld zoo vermaard heeft gemaakt.

Om dezen aflaat te verdienen moet men de volgende voorwaarden vervullen:

1°. Eene goede biecht spreken op den 1 of 2 Augustus (Decr. S.C. 6 Oct. 1870); nochtans de wekelijksche biecht is voldoende voor hen die de gewoonte hebben van elke week te biechten.

2°. Tot de H. Tafel naderen op den 1 of 2 Augustus (S. C. 12 Juni 1822 en 6 Oct. 1870) in eene kerk of kapel naar goedvinden (S. C. 22 Febr. 1847).

3°. De kerk bezoeken, waarin men den aflaat kan verdienen, en aldaar bidden, tot de gewone inzichten van Z. H. den Paus vijfmaal het Onze Vader en vijfmaal het Wees gegroet, of een ander gebed van denzelfden duur. —

Zij die eerst op den 2 Augustus tot de H. Tafel naderen, kunnen reeds den aflaat beginnen te verdienen van af de 1 Vespers, den 1 Augustus.

Daar men vooral berouw over de bedrevene zonden moet hebben, is het nuttig, zich bij elk bezoek der kerk tot leedwezen der zonden op te wekken. Daarenboven is het ook aanbevelens-

waardig, zijne meening te vormen om die aflaten welke ons niet meer noodig zouden zijn, aan de zielen des Vagevuurs, in het algemeen of in het bijzonder, een ieder volgens zijn goedvinden, toe te passen, opdat die dag, waarop ons zulke groote gunsten zijn weggelegd, ook een vreugdedag moge wezen voor de ledematen der lijdende kerk, die door de hechte banden van geloof en liefde, op de innigste wijze met ons vereenigd zijn.—

GOUDKORRELS.

1	Kleine Maand van den H. Joseph.....	f 0.10
2	" " van Maria.....	- 0.10
3	" " van het H. Hart.....	- 0.10
4	Leve Maria.....	- 0.10
5	De burger Zouaven.....	- 0.05
6	Geestelijke Leiddraad.....	- 0.05
7	Herinnering aan het Christ. Huisgezin...	- 0.05
8	Het Vagevuur en de Hemel op den Kruis- weg overwogen.....	- 0.10
9	Aan den voet des Altaars.....	- 0.10
10	Oefening van Godsvrucht tot den H. Jozef	- 0.05
11	De H. Jozef en het Kind, dat zich tot de Eerste H. Communie voorbereidt.....	- 0.15
12	De Vriendenstem.....	- 0.05
13	Kruisweg voor en na de H. Communie...	- 0.10
14	De Godsvrucht tot den Engelbewaarder...	- 0.10
15	Vergeef ons onze schulden.....	- 0.10
16	Jesus in het Tabernakel.....	- 0.15
	In linnen bandje.....	- 0.25
17	Bloempjes ter eere van Maria vergaard...	- 0.05
18	Laten wij tot het Tabernakel gaan.....	- 0.05
19	Een week in het H. Hart van Jesus.....	- 0.05
20	Korte bemerkingen op eenige grondwaar- heden van het H. Evangelie.....	0.05
21	Komt allen tot mij! het H. Hart van Jesus wil ons onderrichten en troosten.....	- 0.05
22	Maria is uwe Moeder.....	- 0.05
23	Aan de voeten van Maria.....	- 0.05
24	Hebt de waarheid lief.....	- 0.05
25	Vlucht de Ledigheid.....	- 0.05
26	Het Kruisteeken.....	- 0.10
27	De Bruid van Jesus.....	- 0.10
28	Kleine Maand November, Allerzielen.....	- 0.10

AANBEVOLEN WERKEN.

Handboek der geproteste Religieuzen.....	f 1.50
In bokleer f 2.—; in chagrin f 2 50.	
Handboek der vereerders van de H. Anna.....	- 0.40
Het heilig jaar der Predikheeren.....	- 1.—
J. H. M. AERSEN, Het Pausdom, groot 8o...	- 1.50
Maria ons voorbeeld, Meimaand (1881).....	- 0.50

De Meimaand geheiligd.....	f 0.50
Quadrupani, Grondregels tot bemoediging.....	- 0.25
Handboek O. L. Vr. van Goeden Raad.....	- 0.25
LEBON. Maria of de Schoonheden.....	- 0.15
De Zeven Smarten der Allerheiligste Maagd...	- 0.25
De Zeven Woensdagen van den H. Joseph...	- 0.15
Onmisbaar Handboekje der Godvr. Zielen.....	- 0.50
Vijftig Meditatiën op het lijden.....	- 0.50
Devotie tot het H. Hart van Jesus.....	- 0.10
Engelachtige strijd, Koord v. d. H. Thomas v. Aq.	- 0.05
De eerste H. Communie, voorbereiding.....	- 0.10
De Religieus op den weg naar Calvariën.....	- 0.10
De Maand van aanbidding.....	- 0.30
St. Cornelius Boekje.....	- 0.05
De Geest der H. Gertruda.....	- 0.35
Nieuw volledig geestelijk Rozelaarken.....	- 0.30
De Rozenkrans door een Predikheer.....	- 0.15
Leven H. Barbara.....	- 0.10
Gebeden van de H. Gertruda.....	- 0.40
Gezangen ter eere van de H. Moeder Gods	- 0.10
B. LEONARD P. M. Godvr. leid. op den Kruisw.	- 0.05
Devotie tot de H. Vijf Wonden.....	- 0.05
Handl. Broederschap O. L. Vr. van Bijstand	- 0.10
De Onfeilb. een verh. door CONRAD v. BOLAND	- 0.20
Over de wereldlijke magt van den Paus.....	- 0.10
Mysteriën van den Levenden Rozenkrans, p. vel.	- 0.05
Handboekje H. Familie.....	- 0.20
Het Ave Maria der Congreganisten.....	- "
De gezangen op de Tien Geboden Gods.....	- "
Oefeningen voor de Zusters der Congr. O. L. Vr.	- 0.05
Melodiën en Refreinen, FEIJEN, met acc. van Piano of Orgel.....	- 1.85
Gezangen voor R. K. Militairen Vereeniging...	- 0.10
VERMEULEN. Driestemmige Lofgezangen.....	- 1.50
" Feestlof.....	- 1.75
Bartholomeüs, Ecce Panis.....	- 0.80
Twee zeer gezochte volledige Kerkboeken, Vade Mecum verzameling van de meestbekende devotiën. } in linnen....	- 0.45
Vraagt en gij zult verkrijgen. }	
Idem in leer, verguld op snee.....	- 0.60

50
25
25
15
25
15
50
60
10
05
10
10
30
05
35
30
5
0
10
10
05
05
0
20
0
5
0
5
0
5
0
0
0
5
0
5
0

